

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-03624

Den 24. februar 2011

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 31. januar 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 397 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Steen Gade (SF).

Spørgsmål nr. 397 (alm. del)

Vil ministeren inden besvarelse af samrådsspørgsmålene om samme emne fremsende et notat, der redegør for regeringens indsats for at beskytte grundvandet,

herunder:

ændringer i overvågningen af grundvand og drikkevand for pesticider og nedbrydningsprodukter (udvidelse/indskrænkninger i antal stoffer og anvendte ressourcer 2000-2011),
omfanget af kontrol med - og fund af - pesticiders aktivstoffer, nedbrydningsprodukter og hjælpestoffer i grundvand for hvert af årene fra 1999 og frem, opdelt på godkendte og ikke-godkendte midler, således at det klar dokumenteres, at det "især er fortidens synder, der fortsat giver problemer", som det fremgår af regeringens drikkevandshandlingsplan,
status for gennemførelse af regeringens Grøn Vækst-planer med hensyn til pesticider,
status for handlingsplanen for nedbringelse af pesticidanvendelsen i det offentlige,
status for beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringer og hvordan der - i godkendelsen af pesticider - tages højde for hyppigere forekomst af ekstreme vejr-situationer som "monsterregn" og andre forventede ændringer i klima og nedbør som følge af klimaforandringerne?

Svar

For overskuelighedens skyld har jeg opdelt spørgsmålene i punkterne 1-6 nedenfor.

Spm. 1: Ændringer i overvågningen af grundvand og drikkevand for pesticider og nedbrydningsprodukter (udvidelse/indskrænkninger i antal stoffer og anvendte ressourcer 2000-2011).

Svar: Jeg er tidligere i henholdsvis spørgsmål 230 (alm. del) af 26. november 2010 og spørgsmål 367 (alm. del) af 21. januar 2011 blevet bedt om i tabelform at redegøre for udviklingen i ressourcerne anvendt til overvågningen af grundvandet i henholdsvis perioden 2001-2009 og 2001-2015.

Jeg vil gerne i forbindelse med besvarelse af spørgsmål 397 om anvendte ressourcer på overvågningen af grundvand henviser til svaret på henholdsvis spørgsmål 230 og 367 (alm. del).

Jeg vedlægger en oversigt (bilag 1) over analyseprogrammet for pesticider i grundvandsovervågningen fra 1989-2010, som viser hvilke pesticider der overvåges, og hvilke pesticider der har været overvåget, men ikke længere overvåges. Jeg har tidligere i svaret på spørgsmål S 869 af 13. januar 2011 redegjort for, hvordan overvågningsprogrammet er behovsstyret med henblik på at understøtte de aktuelle forvaltningsmæssige overvågningsforpligtelser. Ændringen i antal overvågede pesticider i grundvandsovervågningen ved revisionen i 2003 og 2007 afspejler, at de udgåede stoffer enten ikke blev fundet eller kun fundet i meget begrænset omfang. I forbindelse med det nye overvågningsprogram for perioden 2011-15 er analyseprogrammet omvendt øget med 7 nye stoffer.

Spm. 2: Omfanget af kontrol med - og fund af - pesticiders aktivstoffer, nedbrydningsprodukter og hjælpestoffer i grundvand for hvert af årene fra 1999 og frem, opdelt på godkendte og ikke-godkendte midler, således at det klart dokumenteres, at det "især er fortidens synder, der fortsat giver problemer", som det fremgår af regeringens drikkevandshandlingsplan.

Svar: Jeg har bedt Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen om at udarbejde den ønskede oversigt. Dette kræver dog særlige dataudtræk og sammenstillinger, som er under udarbejdelse. Jeg vender derfor hurtigst muligt tilbage med svaret.

Spm. 3: Status for gennemførelse af regeringens Grøn Vækst-planer med hensyn til pesticider.

./.

Svar: Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har udarbejdet vedhæftede notat (bilag 2). Som det fremgår af notatet, vil jeg i nær fremtid fremsætte lovforslag som bl.a. indeholder krav om udlægning af 25 meter brede beskyttelseszone om vandboringer. Fødevareministeren fremsætter i nær fremtid lovforslaget om udlægning af 50.000 ha dyrkningsfri randzoner langs vandløb og søer, og fødevareministeren har for nogen tid siden fået indført kravet om indberetning af sprøjtejournaler. Skatteministeren vil fremsætte lovforslag om ændring af pesticidafgiften. Miljøstyrelsen har iværksat en række forskningsprojekter, der er godkendt nye alternative plantebeskyttelsesmidler og der gennemføres til foråret en informationskampagne overfor haveejere. Dette er blot nogle af de mange aktiviteter der er nævnt i vedhæftede notat.

Spm. 4: Status for handlingsplanen for nedbringelse af pesticidanvendelsen i det offentlige.

./.

Svar: Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har udarbejdet vedhæftede notat (bilag 3). Af notatet fremgår at der er sket en reduktion i pesticidforbruget på de offentlige arealer på 82 % i perioden 1995 til 2006. Det synes jeg er en væsentlig reduktion. Der gennemføres igen i 2011 en

opgørelse over det offentlige pesticidforbrug – nu for forbruget i 2010. Denne opgørelse vil blive offentliggjort. På baggrund af opgørelsen, vil jeg vurdere, om udviklingen fortsat er tilfredsstillende.

Spm. 5: Status for beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringer

Svar: Jeg henviser til besvarelsen i ovennævnte bilag 1.

Spm. 6: Hvordan der - i godkendelsen af pesticider - tages højde for hyppigere forekomst af ekstreme vejr-situationer som "monsterregn" og andre forventede ændringer i klima og nedbør som følge af klimaforandringerne?

Svar: Det er vigtigt, at vi fremover ruste os til klimaforandringerne, også når det handler om pesticider. Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om at forholde sig meget kritisk til, om de nuværende klimamodeller i godkendelsesordningen er tilstrækkelige. Om nødvendigt skal modellerne revideres, så de passer til fremtidens forventede klimaforhold.

Miljøstyrelsen følger løbende udviklingsarbejdet for grundvandsmodeller i såvel EU som i det nordiske samarbejde, og er parat til at tilpasse modellerne til nye klimaforhold, såfremt dette vurderes at være nødvendigt.

Netop med hensyn til ændringer i klimaforholdene er Varslingssystemet for pesticider i grundvand (VAP) et rigtig godt redskab, fordi resultaterne opgøres med ét års mellemrum, hvorfor klimaændringers betydning for nedsivning af pesticider kan følges meget nøje. På baggrund af sidste års rapport er der allerede igangsat en nærmere vurdering af betydningen af kraftig regn på andre af varslingssystemets resultater.

Jeg kan tilføje, at Miljøstyrelsen arbejder på en rapport om klimaændringernes betydning for, hvilke afgrøder og dermed sprøjtemidler vi skal tage stilling til i fremtiden. Og det er klart, at vi løbende vurderer om, der er brug for mere viden om emnet.

En godkendelse af et bekæmpelsesmiddel gælder højst i 10 år, hvorefter der skal foretages en fornyet vurdering ud fra de konkrete anvendelses- og klimaforhold. Såfremt der er mistanke om, at et godkendt middel kan udgøre en risiko, bliver det taget op til en ekstra vurdering inden udløbet af godkendelsen.